

Studsvik Nuclear AB

611 82 Nyköping

Beslut

Vårt datum: 2014-12-05
Diarienum: SSM2013-5007
Dokumentnr: SSM2013-5007-23
Handläggare: Henrik Efraimsson
Telefon: +46 8 799 4288

Föreläggande om åtgärder för förbättring av friklassningsprocedurer

Strålsäkerhetsmyndighetens beslut

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) förelägger Studsvik Nuclear AB (SNAB), org. nr. 556051-6212, att vidta följande åtgärder för att förbättra bolagets friklassningsprocedurer.

1. Utveckla och förtydliga kontrollprogrammet för friklassning så att det ger tydlig styrning av hur friklassning ska genomföras.
2. Förbättra rutinerna för granskning av underlag för friklassning av material så att detta görs av personal som inte varit delaktig i framtagandet av underlaget.
3. Förbättra rutinerna för bestämning av effektivitetsdata vid gammaspektroskopisk mätning, utifrån uppgifter om kollits innehåll, vikt och packningsgrad, så att detta görs på ett konservativt, eller för det specifika kollit anpassat, och kvalitetssäkrat sätt med tydlig, skriftlig styrning.
4. Utveckla och fastställa nuklidvektorer för de anläggningar eller verksamheter där friklassning av material i dag sker trots avsaknad av fastställda nuklidvektorer.
5. Utveckla och införa rutiner för att på ett systematiskt sätt beakta detektionsgränser och osäkerheter i aktivitetsbestämningen vid tillämpning av nuklidspecifika friklassningsnivåer.

SSM förelägger vidare SNAB att ta fram ett program för ovan angivna åtgärder, med en tydlig tidsplan för när åtgärderna ska vara genomförda. Åtgärdsprogrammet ska skriftligen redovisas till SSM senast den 31 januari 2015, tillsammans med en kortfattad, skriftlig beskrivning av om, hur och när SNAB avser att åtgärda de övriga brister som SSM identifierat i samband med inspektionen av friklassningsrutiner vid SNAB den 26 och 27 november 2013, enligt bifogad tillsynsrapport.

Ärendet

SSM genomförde den 26 och 27 november 2013 en inspektion av rutinerna för friklassning av material vid SNAB. SSM har nu sammanställt och fastställt en rapport från inspektionen (bilaga 2). Baserat på observationerna vid inspektionen har SSM bedömt hur SNAB uppfyller de krav som ställs på friklassningsverksamheten. SSM har därvid identifierat vissa brister i förhållande till gällande krav samt förbättringsmöjligheter inom vissa områden.

Skälen för beslutet

SSM bedömer att några av de brister som identifierades i samband med inspektionen har stor betydelse när det gäller att säkerställa att endast material som understiger friklassningsnivåerna friklassas. SSM ställer därför i detta föreläggande krav på att SNAB åtgärdar dessa brister.

Kontrollprogrammet för friklassning ger i flera fall otydlig eller otillräcklig styrning av genomförande av friklassning. SNAB uppfyller därmed inte fullt ut de krav som ställs kontrollprogrammet enligt 8 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om friklassning av material, lokaler, byggnader och mark vid verksamhet med joniserande strålning, SSMFS 2011:2.

Granskning av underlag för friklassning av material görs i vissa fall av personal som varit delaktig i framtagandet av delar av det underlag som granskas. SNAB säkerställer därmed inte på ett tillräckligt kvalitetssäkrat sätt att det material som friklassas understiger friklassningsnivåerna i enlighet med 5 § SSMFS 2011:2.

Val av effektivitetsdata vid gammaspektroskopisk mätning görs i vissa fall inte på ett konservativt sätt, vilket kan leda till att friklassningsnivåerna överskrids i det enskilda fallet. SNAB säkerställer därmed inte på ett tillräckligt sätt att det material som friklassas understiger friklassningsnivåerna i enlighet med 5 § SSMFS 2011:2.

För några av SNAB:s anläggningar saknas nuklidvektorer för material som friklassas. SNAB uppfyller därmed inte fullt ut kravet enligt 7 § SSMFS 2011:2 att kontroll inför friklassning ska göras genom mätning eller beräkning som har verifierats med mätning.

Detektionsgränser och osäkerheter i aktivitetsbestämningen beaktas inte på ett systematiskt sätt vid jämförelse av aktivitetsinnehållet med friklassningsnivåerna. SNAB säkerställer därmed inte på ett tillräckligt sätt att det material som friklassas understiger friklassningsnivåerna i enlighet med 5 § SSMFS 2011:2. SSM bedömer att det vore en fördel om SNAB utvecklar de rutiner som anges i punkten 5 i samverkan med övriga tillståndshavare för kärntekniska anläggningar i Sverige.

SSM ställer i detta beslut krav på att SNAB åtgärdar dessa brister och tar fram ett åtgärdsprogram som anger vilka åtgärder som planeras och när dessa ska vara genomförda. Efter det att SNAB redovisat åtgärdsprogrammet avser SSM att fatta ett separat beslut om programmet och om vilka tidpunkter som ska gälla för när åtgärderna ska vara genomförda.

Övriga i inspektionsrapporten identifierade brister har enligt SSM inte sådan betydelse att det behövs något föreläggande om specifika åtgärder. Detta förutsätter dock att SNAB skriftligen åtar sig att avhjälpa bristerna. SSM avser att följa upp att bristerna åtgärdas i den löpande tillsynen av verksamheten vid SNAB.

Av 18 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet respektive 32 § strålskyddslagen (1988:220) framgår att SSM får meddela de förelägganden som behövs i enskilda fall för att lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen ska följas.

Hur beslutet överklagas

I bilaga 1 beskrivs hur detta beslut kan överklagas.

Bifogat finns ett delgivningskvitto som snarast ska skrivas under och skickas till SSM.

I detta ärende har enhetschefen Svante Ernberg beslutat. Myndighetsspecialisten Henrik Efraimsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också verksjuristen Johanna Alterman, utredaren Simon Karlsson samt inspektörerna Birgitta Ekström och Emil Jorpes deltagit.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Svante Ernberg

Henrik Efraimsson

Bilagor

1. Hur ett beslut överklagas
2. Inspektion av friklassning av material vid SNAB, tillsynsrapport SSM2013-5007-5, 2014-09-30